

TORONTÁI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1 Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Az előfizetés ára: Egész évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . . . 150 D Havonta . . . 25 D Hirdetések díjszabás szerint Megjelenik naponta délután	Ára 1 Din

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

Eseménytelen napok a belpolitikában.

A konkordátum megkötése ügyében később folytatják a tárgyalásokat.

Beograd, szept. 24

A politikai élet a tegnapi nap folyamán sem hozott különösebb változásokat, eseményeket. A miniszterek nagy része még távol van a fővárostól, a parlament környéke csendes, a klubok pedig teljesen kihaltak, ilyenformán fontosabb kérdések nem dönthetők el, sőt megesezt, hogy kisebb reszortügyek elintézése is halasztást szenvedett.

Egyetlen fontosabb eseménye a tegnapi napnak, Radojevit Ante közlekedésügyi miniszter utazása, amelyről már beszámolt a „Torontál”. Pasity Nikola miniszterelnök meghívására Radojevit Ante Montecarlóba megy, hogy beszámoljon a kormányelnöknek az országban

történt nagyobb eseményekről, a politikai helyzetről és a közlekedésügyi minisztérium fontosabb reszortügyeiről.

A legutóbbi napokban elterjedt és a vatikánál állítólag meginduló tárgyalásokkal kapcsolatos hírek, tegnap tisztázódást nyertek. Pellegrietti pápai nuncius felkereste Markovity külügyminiszter-helyettesét, akivel a konkordátum megkötése felől tárgyalat Beható tanácskozás után megegyeztek abban, hogy a vatikánál folytatandó tárgyalások megkezdése felett Nincsiy Momesilo külügyminiszter és Jánity Vojisláv volt vallásügyi miniszter, a kiküldött delegáció elnökének visszaérkezése után fognak dönteni.

A tábla helyben hagyta Beniczky büntetését.

Budapest, szept. 24.

A budapesti tábla tegnap foglalkozott zárt ajtó mögött Beniczky Ödön volt magyar külügyminiszter bűntényével. Beniczkyt mint ismeretes az elsőfokú bíróság kormányzó-sértés és hivatalos titok megsértése címén bűnösnek találta és ezért három évi börtönrre és tizenkét millió

korona pénzbüntetésre ítélte. A tábla mint fellebbviteli bíróság hosszas tanácskozás után tegnap délután hirdette ki döntését, melyben a budapesti törvényszék büntetőtanácsának ítéletét teljes egészében helybenhagyta.

Beniczky betegsége miatt a tárgyaláson nem jelent meg

Kikinda bekapcsolódik a nemzetközi forgalomba.

Az SHS és magyar bizottság megkezdte a tárgyalásokat.

Budapest, szept. 24.

A kikinda—szegedi vasutvonal megnyitása, mint jelentette a „Torontál” időszerűvé vált, mert ugyaz SHS, mint a magyar kormány megbízottai aláírták már az erről szóló egyezményt és csupán részletkérdések eldöntése van hátra, melyeknek elintézése után akadálytalanul megindulhat ezen a vonalon is a közlekedés. A kikinda—szegedi vasutvonal megnyitása körül felmerült kérdések rendezésére a két állam bizottságot küldött ki, amely tegnap találkozott Szuboticán. Tegnap egész nap folytatták a tárgyalásokat a vasutigazgatóság székházában és

ma reggel Szegedre utaztak. Szegeden még a délelőtt folyamán folytatták a fontos tanácskozásokat.

A Kikinda—Szeged közötti forgalom felvételével aktuálisává vált a szeged—temesvári közvetlen összeköttetés visszaállítása is. A magyar kormány ez ügyben megkereste az SHS és román közlekedésügyi minisztériumot és mivel egyik részről sem támasztottak a terv keresztülvitele elé különösebb nehézségeket, megegyeztek abban, hogy az ügyet a szegedi értekezleten részletesen megvitatják. A román kiküldöttek értesítését mára várják.

Ujabb ellentétek a Mossul-kérdésben.

Genf, szept. 24.

A Mossul-kérdésben mindinkább elmélyülnek az ellentétek. A török és angol kiküldöttek álláspontja szinte napról-napra eltávolodik egymástól. A törökök ma már részt

sem vettek a kérdéssel foglalkozó bizottság ülésén és az elutazás gondolatával foglalkoznak. Angol politikai körökben élénk visszatetszést szül a törökök merev magatartása.

Németország résztvesz a külügyminiszterek értekezletén.

Berlin, szept. 24.

A minisztertanács elvben elfogadta a meghívást a külügyminiszterek október ötödiki értekezletére és a Német Birodalom képviseltetésével Luther kancellárt és Strezemann külügyminisztert bizta meg.

Hindenburg köztársasági elnök a napokban szentesíti a határozatot, melyet azután a jövő hét elején közölnek az érdekelt nyugati nagyhatalmakkal.

A királyi pár utazása.

Programmba vették Hercegovinát is.

Cetinje, szept. 24.

A királyi pár megérkezett Barba, ahol a nép nagy lelkesedéssel fogadta. A helység ünnepi díszbe öltözött. Az ablakokat virágokkal és szőnyegekkel díszítették fel, a házak tetejére pedig zászlókat tűztek ki. Több helyen diadalkaput állítottak fel. Barban a felséges vendégek a „Karagyorgye” hajóra szálltak, amelyen tovább utaztak Ulecinba.

Mosztárból jelentik, hogy biztos forrásból eredő értesülés szerint, a királyi pár néhány napi dalmáciai tartózkodás után ellátogat Hercegovinába is. Mostárbán nagy előkészületeket tesznek a király és királyné méltó fogadtatására.

Uj népszövetségi székház.

Genf, szept. 24.

A népszövetség a jövő évi költségvetésben 11,400.000 svájci frankot irányzott elő egy népszövetségi palota céljaira.

Kommunisták Olaszországban.

Róma, szept. 24.

Az utóbbi hetek eseményei, melyek az olasz kommunisták újabb előretörését mutatták, arra kényszerítették a kormányt, hogy szigorubb rendszabályokat léptessen életbe a kommunisták ellen. A rendőrség ennek folytán Olaszország számos városában és községében tartóztatott le olyan egyéneket, akik a szovjetek zsoldjában izgattak az államrend ellen. Mintegy 234 esetben indítottak vizsgálatot, melynek eredménye, hogy 186 kommunistát letartóztatottak. Számos okmányt, lőfegyvert és bombát koboztak el.

Ujabb jelentések szerint a rendőrségnek sikerült egy kommunista összeesküvés szálait felfedezni. Ujabb letartóztatások várhatók.

A marokkói háború.

Páris, szept. 24.

A rifkabil fronton tegnap visszavetették a franciákat öt kilométeres fronton és elfoglalták Moro Nuok nevű helyiséget.

Az elcehumesi öbölben nagy harcok folynak a rifkabil és spanyol csapatok között. Mindkét oldalon számos halott és sebesült. Területi hódítás egyik oldalon sem történt.

Mussolini nem vesz részt a miniszterek értekezletén.

Róma, szept. 24.

Mussolini miniszterelnök tegnap hosszabb ideig értekezett Farinacci-val, a fascista-párt vezértitkárával, a miniszterelnökök Luzernben tartandó konferenciájáról. Mussolini elhatározta, hogy a miniszterelnökök értekezletén nem vesz részt.

Öngyilkos lett a nyomora miatt. Beogradból jelentik: A „Vappa” papírgyár és a Száva vasuti hid közötti vasuti pályatesten egy felismerhetetlenségig összeroncsolt férfit halottan találtak. Zsebeinek átkutatásakor egy levelet találtak, amelyben bejelenti, hogy a vonat elé vetette magát, mert nagy nyomorát nem tudta tovább elviselni. Az életunt orosz menekült volt és Alekszievit Viktornak hívták.

TÖZSDE

Szeptember 24.

Zürich, Berlin 123.35, Budapest 7260, Newyork 518.12¹/₂, Milánó 2111, Prága 1535, Wien 7295, Varsó 84¹/₂, Szófia 375, Bukarest 251¹/₄, Beograd 921¹/₄, London 2510¹/₂, Páris 2449¹/₂.

Budapest. Buza 380, rozs 272, takarmányárpa 280, sörárpa 360, zab 260, repce 600, korpa 180.

Aki becskereki szélhámosságai után végigcsalt egy községet.

Elfogták a szolgálatkészkölsönközvetítőt.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerék, szept. 24.

Elelmes módon követett el Becskeréken sorozatos csalásokat egy tizenhét éves fiatalember. Végig járt több tekintélyes becskereki lakost és a piacon állítólag megszorult hozzátartozójuk, ismerősük részére kisebb-nagyobb kölcsönt kért. Elsőnek Molnár Mihályhoz, a becskereki „Népbank” rövidárosztályának vezetőjéhez látogatott el és anyósa megbízásából ötven dinárt kért. „A kedves anyósának teszék szívesességet” — mondotta könnyedén. — Itt van a piacon és bevásárol. Ötven dinárral kevesebb a pénze, megkéri tehát tisztelettel, hogy segítse ki zavarából.” Az udvarias fiatalembernek persze készséggel kezébe nyonta az ötven dinárt és sűrű köszönetnyilvánítások mellett elköszönt tőle.

Másnap Bencze Antal butorgyáros esett jóhiszeműen a szélhámosság csapdájába, akitől a vele rokoni viszonyban lévő Schwirtlich Alajos szeszgyáros házvezetőnője számára kért pénzt. A következő látogatást a „Volta” villamossági vállalatnál tette, ahol egy gyár igazgatójának felesége „megbízásából” szaporította önszegélyző alapját. Negyedik áldozatnak a „Népbank” igazgatóját, Tolveth Oszkárt szemelte ki, itt azonban póruljárt, mert Pános Árpád főkönyvelő, aki előzőleg már megtudta Molnár Mihály furcsa esetét, leleplezte és elkergette.

A rendőrség a feljelentések alapján a detektíveknek adta ki az ügyet a tettes kinyomozására. A detektívosztály rövidesen meg is állapította, hogy az ötletes, bátor fellépésű szélhámosság V. Mihály lehet, akit egy ízben hasonló vétség miatt már megdorgáltak. Azonnal felkeresték Geteova (Német) utcai lakását, felkutatták az egész várost, a fiatalembernek azonban, aki ugy látszik neszét vette a készülő eseményeknek, nyoma veszett.

V. Mihály Becskerékről, ahol már égett a talaj a lábai alatt, vidékre szökött és működési székhelyét a közeli Katarinovára tette át. Számos jóhiszemű polgár siratja maradandó emlékü látogatását, akik mind kisebb-nagyobb összegekkel kisegítették volt rokonukat, hozzátartozójukat. Katarinovára kis község, nem alkalmas hosszabb tartózkodásra. Mesénk hőse érezte, hogy katarinovárai küldetését befejezte, visszakivánczolt a városba, ahol úgy hitte, lecsillapodtak már a felkavart kedélyek és elfelejtettek viselt dolgairól. Nem volt szerencséje. Alig tette be a lábát Becskerékre, a könyörtelen detektívosztály megneszelte és a rendőrségre invitálta. Még a délután folyamán kihallgatták és ma átadták az ügyészség fogházának. Beismerő vallomást tett. — mert nincs értelme a tagadásnak — jegyezte meg mélabusan. A „nagyreményű” fiatalember karrierjére egyletőre pontot tesz a büntető igazságszolgáltatás, melynek nincs érzéke a téves vágányra siklott leleményesség iránt.

Negyvenöt kommunista agitátort tartóztattak le Budapesten.

Százezer korona díjazás minden tag után. — Napirenden vannak a házkutatások. — Folytatják a nyomozást.

Budapest, szept. 24.

A Vági-féle független munkáspárt leleplezése mind nagyobb hullámokat vet. Kiderült hogy a Vági-csoport rendkívül intenzív összeköttetést tartott fenn a moszkvai küldetésben Budapesten tartózkodott Rákosi Mátyás volt kereskedelmi népbiztossal. A rendőrség politikai osztálya már napok óta nyomoz a messzeágazó kommunista szervezet vezető tagjainak kézrekerítésén és munkakörének felderítésén és eddigi kutatásai során is jelentős eredményeket ért el. Sikerült többek között egy listát kézrekerítenie, amelyen a szervezet munkájával megbízottak névsora volt olvasható.

Letartóztatások, házkutatások napirenden vannak. Előreláthatólag még jó ideig eltart, amíg a kommunista szervezet valamennyi vezető tagja rendőrkézre kerül. A foglyokat külön szobában zárt ajtók mögött őrzik, hogy senkivel ne érintkezhesenek.

A letartóztatottak között van Weinberger Zoltán, akit annakidején kommunista üzemelme miatt 15 évi fegyházra ítéltek és eserefogolyként kiadtak Oroszországnak. Weinberger tagja lett a központi szervező bizottságnak, melynek megbízásából nemrégiben újra visszatért Budapestre.

Lakásán állandóan nagy összejöveteleket tartottak. Költekező életmódot folytatott és gyakoriak voltak az orgiák, amelyeken kétes hírű nők is résztvettek. Sűrűn váltott be dollárokat, mert az orosz központi szervező-bizottság dollárokból küldötte a napidíjakat és külön honoráriumokat.

A szervezet akkor kezdődött meg

széles alapon, amikor feltűnt Juhász, akinek kézrekerítéséről már beszámoltunk. Az agitáció különösen Pécs környékén járt nagy eredménnyel, ahol a bányászok jelentős számmal csatlakoztak a mozgalomhoz. Minden egyes tag után százezer korona jutalmat kapott az agitátor és így érthető, hogy a csábító díjazásért levékeny működést fejtettek ki. A szervezet hólabda rendszer szerint történt, minden tag további hét tagot volt köteles szereznii és mindig csak hárman tudták egymásról, hogy tagjai a kommunista-pártnak.

A letartóztatottak száma negyvenöt, akik kevés kivétellel expensei voltak már a kommünnek is. Lakásukon propaganda-füzeteket, szervezési nyomtatványokat, azonkívül egyéb robbanó anyagokat találtak, melyekkel az ifjumulások rohamcsapatait akarták felfegyverezni.

Érdekes, hogy a szervezet ideje egybeesik a nyugati államokban történt leleplezésekkel. Ugyanakkor amikor Pécsen agitátorok tűntek fel, Párisból nyolcezer, Berlinből hatezer, Prágából pedig háromezer idegen kommunistát utasítottak ki.

A déli órákban vesszük a hírt, hogy Rákosit ma délelőtt újlag kihallgatták. A letartóztatott elmondta, hogy Horthy Miklós kormányzó, Bethlen István miniszterelnök és az ismertebb szociáldemokrata pártvezérek ellen merényletet terveztek. Általában mindazokat el akarták pusztítani, akiket a kommunizmus számottevő ellenségeinek ismertek.

Társával magára vállalta, hogy fél éven belül kikiáltja a tanácsköztársaságot. A puccstervet nem fogyverrel, hanem a hatóságok, ka tonság és csendőrség lepenzelésével akarta megvalósítani.

Az én adóreformtervezetem.

III.

Visszatérve adóreform tervezetnek lényegére, az, az eddigi sokféle adó és adózatok helyébe csak a jövedelem- és vagyonadó akarja megtartani és ezen két adónemből akarja az államháztartás kiadásainak legnagyobb részét deficitmentesen fedezni. Hogy ez a cél elérhető legyen, a következő eljárás volna foganatba veendő.

a) Törvényhozási uton be kellene hozni a büntetőjogi szankcióval körülbástyázott vallomási kényszert. Mielőtt a vallomások benyújtására kerülne a sor, szakemberek által az egész ország lakosságát fel kellene világosítani az új adórendszer-örizési előnyéről és arról, hogy az államban elsősorban szigorú adómorálnak kell életre kelnie, ha ebből az óriási drágaságból ki akarunk evickélni, deficitmentes budgetet akarunk és valutánkat a megfelelő színvonalra akarjuk emelni. A felvilágosító munka szolgálatába kellene állnia az egész sajtónak, az összes egyesületeknek és vándortanítóknak kellene bejárni az összes

községeket, előadásokat, felolvasásokat rendezni erről az új adórendszeréről és új adómorálról, melynek feltétlenül meg kell honosulnia, ha rendezett viszonyokat teremteni akarunk. Töviről-hegyire meg kell magyarázni ezen adórendszernek és az ennek egyik alapját képező becsületes és a valóságnak megfelelő adóbevallásoknak előnyeit. Az alatt a törvényhozás — tekintetbe véve, hogy az előmunkálatok 1-2 évet igénybe vesznek — akár az adóreformtervezettel együtt, akár külön törvénnyel behozza a büntetőjogi szankcióval körülbástyázott vallomási kényszert. Minden állampolgár köteles összes ingó és ingatlan vagyonát és jövedelmét a vallomás rovatainak kellő pontossággal való kitöltésével, lelkiismeretesen bevallani. Ha irtani nem tud, akkor a községi alkalmazottak a fél szóbeli bemondása alapján tartoznak azt kitölteni. Később minden év meghatározandó napjában csak a netáni változások jelentendők be. Aki hamis vallomást ad, vagy vallomását beadni nem akarja, büntetést követ el, mely szabadságvesztéssel, a politikai jogok felfüggesztésével és pénzbüntetéssel sújtandó.

A büntetőjogi szankció itt két ok-

ból teljesen indokolt. Először azért, mert aki ezen adórendszer mellett jövedelmét, vagy vagyonát eltitkolja, megcsalja az államot és másodsorban azért, mert megcsalja polgártársait is, azt az adózót, aki jövedelmét és vagyonát tisztességesen és becsületesen bevallván, a hamis bevalló helyett is kénytelen volna megfizetni az adót.

Természetes, hogy az adóbevallási nyomtatványnak világosnak, tömörnek és egyszerűnek kellene lennie, úgy hogy azt minden olvasni tudó laikus könnyen tudná kiállítani.

A vallomások alapján és a rendelkezésre álló adatok alapján szakértett bizottságok, egységes vezetés alatt, hozzá fognak az országos jövedelem- és vagyonkataszter összeállításához. Vezérfonál volna a vallomás, ott ahol van, a föld-, házadó-kataszter, a telekkönyv, a pénzügyintézetek és a helyi viszonyokat ismerő szakértők.

A készpénzvagyon az eddig forgalomban volt papírpénz bevonásával és újnak kibocsátásával volna megállapítható.

Tehát a vallomáson kívül a jövedelem- és vagyonadókataszter a látható és megállapítható vagyontárgyakból könnyen összeállítható, csak értékpapír, arany, ezüst és ékszer tekintetében lesz ráutalva először a vallomásra és másodsorban annak ellenőrzéseképp bizonyos törvényintézkedésekre, például minden részvény és értékpapír az adóhatóság pecsétjével látandó el, hogy meg van első ízben adóztatva a kat. birtokviszám jelzésével, minden eladást be kell jelenteni, a kataszterben keresztül kell vezetni, amely értékpapíron nincs adójelzés, azt az állam elkobozza. Minden arany- és ezüstvételelt vagy eladást, vevő és eladó elkobzás terhe alatt bejelenteni tartozik, stb.

Lapunk szűkre szabott tere természetesen nem engedheti meg, hogy mi részletes végrehajtási utasításokat tegyünk közzé, mi itt csak konturokat rajzolhatunk meg, melyek egy részletes utasítás kidolgozásának alapjául szolgálhatnak.

Ezen kataszterek összeállítása a legelső alkalommal nehéz, fázasztó munkát fog adni az egyes szakbizottságnak, de ha tekintetbe vesszük azt, hogy a most végzett munka évtizedekre szól, nem szabad kimélni sem fáradságot, sem költséget, hanem ezt az alapozási munkálatot úgy kell elkészíteni, hogy az emberileg kifogástalan legyen. Nem ringatom magam abban a reményben, hogy a munkával az utolsó paráig meg fogom tudni állapítani mindenkinek a jövedelmét és vagyonát, de hogy ez nagyjában sikerülni fog, arról megvagyok győződve éppúgy arról is, hogy ez a kataszter idővel teljesen tökéletes lesz.

Ha meglesz, akkor pontosan kell vezetni, minden változást azonnal bejegyezni és akkor pontos telekkönyvet kapunk minden adózó jövedelméről, vagyonáról, adósságáról és ennek rendben tartása már nem sok munkát fog okozni. n. t.

Találtak egy retikült, melyet tulajdonosa bevásárlás közben ott felejtett a Köztisztviselők beszerzési szövetkezetében. Igazolt tulajdonosa ugyanott átvetheti.

HIREK

— szept. 24.

A földmivvelésügyi miniszter Szkopljában. Szkopljából jelentik: Miletity Krszta földmivvelésügyi miniszter feleségével az este Szkopljába érkezett. A miniszter Vildovity főispán és Milovanovity agrárreform miniszteri titkár fogadta.

Meghalt a bezdini szerb zárda legidősebb szerzetese. A bezdini szerb zárda legidősebb szerzetese: Józsiy Milutin 74 éves korában meghalt. Az elhunyt szerzetes igen jámbor és istenes életet élt és több mint ötven esztendőn át volt a bezdini zárda lakója. Ma temették el a zárda temetőjében óriási részvét mellett. A beszterelést Protity József igumen végezte a zárda összes papjainak részvételével.

Püspöklátogatás a Románbánságban. Románia egyetlen görök keleti szerb püspöke: dr. Nikolity István temesvári püspök a hét folyamán meglátogatta a románbánsági paróciákat és így járt Sztáncsován, Péterfalván, Lukarevácon és Kraljevácson. A püspököt látogató körutján hívei és a hivatalos hatóságok is mindenütt nagy bensőséggel és külső díszlettel fogadták. A tiszteletére mindenütt hivatalos fogadtatás volt ünnepies keretek között. Zenezóval, virággal várták az álmódon fehérruhás leányok és a kirendelt díszfogatot lovasbandérium vette közre a községbe való bevonulásnál. Nikolity püspök minden község szerb templomában misét celebrált és szentbeszédet tartott, amelyen megjelentek a hívekben kívül a hatóságok képviselői és a helyi notabilitások is. A püspököt egyházlátogatási körútján Kovinacity Uros aradi görög keleti szerb esperes-plébános, Dittl Gusztáv temesrékási római katolikus esperes-plébános és Weisz Ernő temesrékási járási főszolgabíró kísérték. A püspöki körút négy napig tartott, utána Nikolity püspök visszautazott Temesvárra.

Megkezdik a noviszádi—petrovaradini hid építését. Noviszádról jelentik: A Noviszád és Petrovaradin közötti vashid szerelésére tegnap több németországi mérnök és szakmunkás érkezett Noviszádra, akiknek irányítása mellett folyik majd a hatalmas hid vaszerkezetének elhelyezése. Az előmunkálatokat a napokban kezdik meg és előreláthatólag két hónapig fognak tartani.

Háziasszonya miatt a halálba. Zágreből jelentik: Tegnap este kilenc órakor Zágrebban az Ilica 60-as számú házában egyik első emeleti ablakából kiugrott egy Maja Irén nevű 21 éves gyakovói urileány. A szerencsétlen leány mindkét lábát eltörte, azonkívül pedig életveszélyes belső sérüléseket szenvedett. Az öngyilkossági kísérlet előzménye és indítóoka az volt, hogy a leányt este meglátogatta egy fiatal ember, aki kilenc óráig ott tartózkodott. Haziasszonya emiatt jelenetet rögtönzött, sőt rendőrt is hívott, akivel be akarta kísértetni. Elkeseredésében az ablakhoz rohant, felrántotta és még mielőtt megakadályozhatták volna kiugrott az utcára. Haldokolva kiszállították a kórházba.

*** Utlevél vizumot 40 dinárért megszerez a Leichinger és Vasziljev cég** Brigadira Risztitya (Aradáci) utca, a hájójálmással szemben.

Betörők a kleki postán.

A kertbe cipelték és felforgatták a pénzszekrényt. Felforgatták a postamesternő lakását. Az egyik gyanúsítottat letartóztattak.

Beeskerek, szept. 24.

Vakmerő betörés történt az éjjel a szomszédos Klek községben. Ismeretlen tettesek behatoltak a posta épületébe, magukkal vitték az ott talált készpénzt és a zsákmánnyal megszöktek. Az érdekes, részletekben bővelkedő büncselekményről a következőket tudtuk meg:

Fél tizenkét óra tájban történt a betörés, mert éjjélkor a szomszéd lakásban lakó volt postamesternő meghallotta a zajt és elriasztotta a vakmerő látogatókat. A tettesek az udvar felől hatoltak be az épületbe, amelybe úgy jutottak be, hogy álkulcsal felforgatták az ajtót. Az irodájával már gyorsabban végeztek, egyszerűen feltörték és így minden akadály nélkül behatoltak a postára. Az irodában megragadták a Wertheim-szekrényt és mintegy kétszáz méterre a kert mélyére vitték. A páncélszekrény ajtajai pompásan zárultak és sehogyan sem engedtek a betörők erős rántásainak. Erre visszatértek a postára, hogy megkeressék a kulcsokat. Zajos sietséggel előbb az irodát kutatták át. Felforgatták minden fiókot, kiszórták a bélyegeket és egyéb postaforgalmi nyomtatványokat, eltolták helyükéről a berendezési tárgyakat és mindent tüvé tettek a kulcsokért. Mikor további munkájukat eredménytelennek látták, átmentek a lakásba és itt kezdték meg

a „nagyakaritást“. A szekrényekből kihányták a ruhaneműeket a földre, melyeket aztán szerencsésen össze is tapostak és felforgattak mindent a lakásban, amikor végre megtalálták a kasszakulcsokat. Most már könnyűszerrel kinyitották a páncélszekrényt, legnagyobb meglepetésükre azonban abban csak mindössze három-négyszáz dinár készpénzt találtak. Abban a hiszemben, hogy a postamesternő máshol tartja esetleg a pénzt, újólaj visszatértek a lakásba és ismét nekifogtak a lázas keresésnek. A szomszédos lakásban lakó volt postamesternő meghallotta a neszt és rosszat sejtve, átnézett a lakásba, melytől csak egy szekrényel eltorlaszolt üvegajtó választja el. A szekrény felett betekintett a szobába, ahol a sötétben két alakot látott imbolyogni. Ijedtében az asszony kiugrott az ablakon az utcára és segítségért kiáltott, mire a betörők elmenekültek.

A tettesek a helyzettel ismerős egyének lehettek, akik tudták, hogy a postamesternő, Pavlicsek Giza, aznap éjjel nem alszik odahaza, mert lakása padlóját újonnan festették.

Beeskerekől még az éj folyamán esendőjárór szállott ki Klekre és haladéktalanul megindította a nyomozást. Ma reggel alapos gyanúok alapján letartóztattak egy mezőrt, akinek minden valószínűség szerint, része van a betörésben.

Műkedvelői színelőadás. A beeskereki jótékony szerb nőegylet október nyolcadikán színelőadást rendez a városi színházban, mely alkalommal a Varázskörnyő, Strauss Oszkár három felvonásos operettje kerül színre szerb fordításban (Csarobni valcer). A szereplők névsora a következő: Matityev Beba, Szimity Olga, Milytyev Dára, Kovacevity, Petrovity, Bosnjakov, Kreculj, Bakality, Vukov, Barajevac B. és Barajevac O. urhölgyek, Gomilkovich József, Butli Domonkos, dr. Mrkucity József, Jankovity, Zseberán és Pavlovity N. A kiváló sikerűnek ígérkező előadás iránt már nagy az érdeklődés.

* Jön RIN-TIN-TIN!

Kettős kivégzés Varazsdinban. Beogradból jelentik: Mauser Flórián hóhérmestert tegnap Varazsdinba szolgáltatta a kötelesség. Két halálos ítéletet hajtott végre, a gyilkosságért elítélt Szever Alekszát és a felbujtásért halállal büntetett Szmiderity Ivánt végezte ki. Szmiderity rábeszélte barátját és cinkostársát Szevert, hogy gyilkolja meg az ő feleségét, amiért jutalmat is helyezett kilátásba. Szever erre hajlandónak is nyilatkozott és a megbeszélés utáni éjjel kegyetlen módon meggyilkolta az asszonyt. Mindketten nyugodtan várták a megérdemelt kötelet, de Szmiderity nem állhatta meg szó nélkül és amikor az ítéletet felolvasták volt, megjegyezte, hogy „egy fejért kettőt venni, mégis csak sok“.

* Jön RIN-TIN-TIN!

Szüreti mulatság. A Lyra-dalegylet f. hó 26-án, szombaton a Feketics féle vendéglőben szüreti mulatságot rendez. Belépődíj nincs. Kezdeté este 8 órakor.

*** Az Orient-mozi csütörtökön és pénteken mutatja be a nemrég lezajlott „Római zárandokulat“, tanulmányos ismertető felolvasás keretében.**

*** Új könyv az adókról.** A napokban hagyta el a sajtót dr. Vlakovity Milán beogradai közigazgatási bíró által kiadott új könyv az adókról és pedig: „Utastás a jövedelem és vagyonadó előírására“, mint az adótörvények gyűjteményének II. ik. része. Hogy mennyire fontos a jogkereső közönség szempontjából egy ily mű, az bővebb magyarázatot nem igényel, miután ezen évben újólaj vettetik ki a jövedelem- és vagyonadó. Ebben a könyvben minden adófizető polgár bő felvilágosítást fog találni az amugy is nehéz régi adótörvények enyhítésére. A könyv ára 60 dinár, postaköltség 4 dinár. Kapható a szerzőnél és az összes könyvkereskedésekben.

* Jön RIN-TIN-TIN!

*** Dragutinovity—Bogdanov szerb nyelvkurzusára a beiratás még folyik október 1-ig.** (Jelentkezni lehet minden este 6—7 óra között a gimnáziumban, földszint I. ajtó balra).

*** A t. közönség figyelmébe!** Tisztelettel értesítjük a t. közönséget, hogy modern cipőjavító- és talpalóműhelyünkben bárminemű javítások 24 óra alatt eszközöltnének és az alanti bámulatos olcsó árakat léptettük életbe:

Gyermekcipőtalpalás 29 dinár
Nőcipőtalpalás . . . 39 „
Férficzipőtalpalás . . . 49 „

Főtörekvésünk a nagyközönséget jó és olcsó munkával kiszolgálni

„Hala“

*** Műsorváltozás a Balkán Bioskopban.** A hirdetett Csodatevő ember helyett csütörtökön és pénteken „A botrány“, nagy pazarkiallitású Paramount-film, az amerikai milliárdosok életéből, Glória Svansonnal és Red La Rockkal. Minden képzeletet felülmúló pazarkiallitás és toilettek.

* Jön RIN-TIN-TIN!

Kettős életmentés. Izgalmas jelenetnek volt a szemtanuja tegnap a Csókliget melletti Bega-parcon sétáló közönség. Két kisleány játszadozott a meredek part szélén és egy kisfiu huncutságból meglökte őket, úgy hogy mindketten a vízbe estek. A folyó ezen a részen hirtelen mélyül és így a két kisleányt minden pillanatban elmerülés veszélye fenyegette. Még egy lépés és mindketten a folyóban lelik a halálukat. A „tettes“ maga is megrémült cselekedete következményeitől szívszagatóan sirt a parton, a vízben pedig a halálfelelem és az élethez való ösztönös ragaszkodás biggyezett hangos sirással a hidedgtől megkékült gyermekükékat. A két kisleány halálusájának szemtanuja volt Malojev Cvetko földmives, aki habozás nélkül bevetette magát a vízbe és kimentette a hat éves Serban Magdát és a hét éves Novisak Rózá, akinek öt éves kis öccse, Novisak Károly csintalan játékaival majdnem a halálukat okozta.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt a halálba.

Borzalmas öngyilkosság Lazarevón

Beeskerek, szept. 24.

Megrendítő öngyilkosság történt tegnap a szomszédos Lazarevó községben. Egy huszonnégy éves földmives vált meg gyógyíthatatlan betegsége miatt az élettől.

Thor Miklós földmives, akit Lazarevó községben általánosan ismeretek és tiszteltek, hosszabb ideje betegeskedett. Tüdejét támadta meg a kór és a napról-napra súlyosbodó állapota az ágyhoz láncolta. Tegnap déltájban, amikor háza népe a falu határában tartózkodott, feltápaszkodott az ágyban és magához vette a közeli ablakban fekvő konyhakést, amellyel két helyen is a nyakába vágott. Az eset után jóval, benyitott a szobába a felesége, aki nagy vértócsában találta szerencsétlen férjét. Kérdéseire a vérvesztégségtől elgyengült férfi nem tudott feleletet adni és válasz helyett előadta a véres konyhakést, amely mindent megmagyarázott.

Azonnal orvosért küldöttek. Dr. Zwirner György lazarevói orvos megvizsgálta Thor Miklós sebeit és megállapította, hogy a nagy vérvesztés folytán életét már nem mentheti meg az orvosi tudomány. A szerencsétlen ember még az éjjel folyamán meghalt.

Egy használt szürke télibunda

macskabólással,
oppossan sálgallérral
jutányos áron eladó.

Megtekinthető: Horváth szücsné,
Car Dusanova (Váraljai) u. — 1948

Sok évi irodai gyakorlattal bíró tisztviselő

ki jól beszél szerbül, németül és magyarul, megfelelő állást keres
Cím a Torontál kiadóhivatalában.

Orient Bioskop A róm. kath. árvaház-alap javára!

Csüt., szept. 24-én 5 és fél 9 órákor
Pénteken, szept. 25-én 5 és fél 9 órákor
Diákok részére mind a két napon
délután 10 és délután fél 3 órákor,
Pénztárnyitás: d. e. 10—1/2—12-ig, d. u.
4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon
d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

A római zarándokut.

Három részben, 110 darab álló és számos
mozgóképpel, egyszerre kerül bemutatásra,
tanulságos ismertető felolvasással.

Becskekerek Rómában!

Jön! A villámkergető, Reginald Denny-vel.

Nyiltér

Ezen rovat alatt közlöttekért nem
vállal felelősséget a szerkesztőség.

Felhívom *Laub Ferenc* hetini ke-
reskedő összes hitelezőit, akiknek
tőle követelésük van, hogy azokat
legkésőbb *október 3-ikáig* nálam je-
lentsek be, mert az üzletet átvettem.
Későbbi bejelentéseket nem veszek
figyelembe.

Hetini, 1925 szeptember 21.

Tisztelettel

2033

özv. **Filip Erzsébet.**

Összes jóbarátainknak és ismer-
őseinknek ezuton adjuk tudtára,
hogy drága kis unokánk

dorogi Tóth Izabella

temetése f. hó 25-én délután 4
órákor lesz a Gateova-utca 10.
sz. gyászaházból.

Jákfai dr. Könczöl József
és családja.

Iskolázató szülők figyelmébe!

Óriási választékban patentharisnyák,
baktisharisnyák, zsebkendő, törülközők,
sálak, gyapjumellények. Ezenkívül nagy
választék női- és férfiharisnyákban és
mindennemű rövidáru cikkeiben a
legolcsóbb napi áron. — 1913
Klein Jenő fiókja, Alekszandrova
(Fő) u. 12., volt Trébity-helyiség.

Egy alig használt, látható írásu

Remington írógép

asztallal együtt eladó.

KARDOS IMRE, Zsitni trg (Buza tér) 6
Telefonszám 200. 2045

Újonnan megnyitott depó

Vel. Becskereken, a Gabona-téren, a városi
mérleggel szemben, Ford képviselő mellett.

Ivan Petrovity

raktáron tart a legolcsóbb árak mellett
garantált tiszta egyszer és kétszer
égetett sumadiai szilvóriumot, törkölyt,
barackpálinkát, klekovacsát, borovics-
kát, legfinomabb likőröket, cognacot,
prima rumokat, finom szeszt, kitűnő
fehér bort és tüzes negotini vörös bort.

FRANCIA VONAL

LEGGYORSABB, LEGKÉNYELMESEBB ÉS LEGUJABB HAJÓK
INDULNAK MINDEN MÁS NAP

MARSEILLE—BORDEAUX és HAVRE ből

**Amerikába, Kanadába, Mexikóba, Kubára,
Braziliába, Uruguay- és Argentínába stb.**

A harmadik osztály áll: „Javitott fülkéből” 2 és 4 ágygal
„Közönséges fülkéből” 2 és 4 ágygal.
„Fedélzet közből” 8, 10 és 20 ágygal.

Utazás a beszállási kikötőből New-York-ig 5 és fél nap.
Santos-ig (Brazília) 13 nap.
Buenos Aires ig (Argentína) 17 nap.

Az összes utasok a beszállási kikötőig csak gyorsvonatokon lesznek továbbítva.

Különös gond lesz fordítva a földművesekre, akik

ingyen óhajtanak utazni San Paoloba—Brazília.

A „Francuska Linijá”-nak nincs ügynöke és zugirásza.

Az összes felvilágosításokat ingyen adják képviselőink:

Ljubljana — Kolodvorska 41. Bitolj — Kralja Petrova ulica 33.
Zágreb — Mihanov čeva ul. 4. Vel. Becskerek — Aleksandrova I.
Beograd — Karagyorgyeva ul 91.

Telefonszám 21. — Alapított 1846.

Pleitz Fer. Pál
Veliki Bečkerek, Obilina (Zápolya) u. 7. sz.
Könyvnyomdája

Nyomatványok modern kivitelben. Lapkiadás. Nyomatvány-
raktár. Tömöntöde. Könyvkötészet. Ruggyantabélyegzőgyártás.